

Sessie socio-economische positie van de muzikant

Sectormoment muziek

Netwerk (Aalst), 16 oktober 2018 (11u00-12u45)

INHOUDSTAFEL

Aanwezigen	1
Opbouw werksessie	2
Welke urgenties of vraagstukken leven bij de aanwezigen m.b.t. de positie van de muzikant en componist vandaag?	2
Digitalisering	2
Beleid	2
Inkomsten, statuten en ondernemerschap	3
Markt en veranderende 'consumptie'logica's	3
Eigenheid bepaalde posities en genres	4
Vragen, reflecties en discussie n.a.v. de analyse van de projectsubsidies	4

Aanwezigen

Marc Matthys (voorzitter Comav, pianist-componist), Hanne Koonen (dossierbeheerder, Auvibel), Luc Waegeman (general manager, Wagonmania Music), Daniel Vidovsky (MusicTech Entrepreneur fanation.co), Marc Steens (coördinator clubcircuit), Jan Pauly (Poppunt), Thibault Viaene (communicatiemanager Consouling sounds), Yasmin Holail Mohamed (muzikant, Binti), Sam Vloemans (muzikant), Delphine Hesters (Kunstenpunt), Stef Coninx (Kunstenpunt), Tom Ruelle (Kunstenpunt)

Vorbereiding sessie: Delphine Hesters & Stef Coninx (Kunstenpunt)

Opbouw werksessie

Na een introductie over het opzet van de werksessie, doen we een rondje bij de aanwezigen om kennis te maken en te polsen naar ‘wat leeft’ m.b.t. het thema van de sociaal-economische positie van de kunstenaar. Na die ronde en wat discussie, presenteert Delphine twee studies: de resultaten m.b.t. de muzikanten en componisten uit de studie [Loont Passie](#) en [De projectenparadox](#), een analyse van de projectsubsidies. Beide studies staan in het Cijferboek Kunsten 2018.

Welke urgenties of vraagstukken leven bij de aanwezigen m.b.t. de positie van de muzikant en componist vandaag?

Digitalisering

- De noodzaak om bij te blijven bij de mogelijkheden van o.a. software voor compositie.
- Bezorgdheid over het kunstonderwijs dat niet voldoende mee is met al die ontwikkelingen en dus muzikanten niet voldoende voorbereidt.
- Verbreding van wie allemaal muziek kan maken ‘vanuit zijn/haar slaapkamer’ is enerzijds geweldig. Door de digitale platformen hebben jonge muzikanten ook extra kansen. Anderzijds is dit ook bedreigend voor professionele muzikanten. Honoraria komen onder druk omdat muziek gegenereerd kan worden door software, waar geen muzikant of geschoolde componist/arrangeur aan te pas hoeft te komen.

Beleid

- M.b.t. compositie:
  - Vroeger waren compositieopdrachten een verplichting voor gesubsidieerde gezelschappen en was er een aparte subsidielijn voor compositieopdrachten. Eerder moest er ook een bepaald percentage ‘eigen repertoire’ gespeeld worden door de orkesten.
  - De provincies hadden ook een rol in het mogelijk maken van composities. Dit niveau valt vandaag ook weg.
- Er is nood aan meer middelen om creatie (en bijhorende ontwikkeling) te ondersteunen.

KUNSTENPUNT

- Subsidiedossiers in niche genres worden binnen een commissie beoordeeld die onvoldoende expertise heeft in die niche genres.
- Hoe politieke prioriteit maken van de socio-economische positie van de kunstenaar?

Inkomsten, statuten en ondernemerschap

- Als muzikant meer dan ooit een ondernemer moeten zijn. Ondernemerschap als stressfactor en de nood aan begeleiding.
- We moeten opletten dat we blijven onthouden hoeveel een volledige live act kost.
- Het kunstenaarsstatuut is moeilijk te halen omdat er zo weinig opdrachten zijn.
- Er is nood aan afspraken over minimumvergoedingen (beyond de realiteit die in de CAO's geregeld is).
- De artiest-op-uitkering versus de VDAB.
- Hoe een langzame, duurzame carrière uitbouwen in dit veld?
- Weten muzikanten voldoende wat beheersvennootschappen kunnen betekenen?
- Mogen professionals betaald worden met een KVR? Het is een manier om iets te verdienen en wordt vaak zo aangeboden. Maar het is eigenlijk geen correcte vergoeding voor professioneel artistiek werk.
- Sommige muzikanten willen gewoon een centje verdienen met hun muziek, terwijl anderen de ambitie hebben om in de muziek een professionele carrière uit te bouwen. Die mogen niet over dezelfde kam geschoren worden.

Markt en veranderende 'consumptie'logica's

- Hoe omgaan met de spanning tussen marktwaarde en artistieke waarde? Wat artistiek geweldig is, is niet noodzakelijk dat wat veel volk op de been brengt en veel inkomsten genereert. De clubs in het clubcircuit zijn gesubsidieerd net om ook ruimte te hebben voor wat geen grote markt heeft, om 'risico's' te nemen. Maar waar ligt voor clubs of concertzalen de correcte balans?
- 74% van de Vlamingen vindt steun voor muzikanten/componisten belangrijk, maar slechts 39% wil betalen voor de thuiskopies. (Zie o.b.v. Sabam-studie).
- Tegenwoordig is er na een release een korte verkoopperiode en daarna dooft het snel uit. Anders geformuleerd: we zien geen langzame verkoop meer. Dat zorgt ervoor dat je een nieuw model van promotie en marketing moet ontwikkelen.

Eigenheid bepaalde posities en genres

- Een genre als hiphop draait goed. Hoe de veranderende omgeving ingrijpt op diverse genres is verschillend.
- Componisten hangen voor hun werk af van uitvoerders-opdrachtgevers, wat nog een extra en specifieke afhankelijkheid geeft.

Vragen, reflecties en discussie n.a.v. de analyse van de projectsubsidies

De druk die op de projectenpot zit lijkt te wijzen op een wens naar meer ondernemerschap vanuit de overheid. Klopt dat? Communiqueert dat met een duwtje van subsidies naar sponsoring?

De analyse van de subsidies is belangrijk, maar er zijn nog andere manieren om muzikanten te financieren dan het Kunstendecreet.

Er zijn ook de Kunstenaarstoelagen, die werken als microkredieten (binnenkort onder de Cultuurbank). Dat is overheidssteun, maar geen subsidie, want je moet ze terugbetalen.

Waarvoor dienen subsidies precies? Daar zijn verschillende visies op. Een van die visies is dat ze dienen voor onderzoek, experiment. Ze zijn ook belangrijk om werk in niches, niet-commerciële muziek mogelijk te maken. Anders verschaalt het landschap.

De beurzen van het Kunstendecreet worden door muzikanten niet echt aangesproken. Hoe komt dat? De dossiers zijn niet echt zwaar. Bovendien is de dossierlast dezelfde voor alle disciplines, dus de zwaarte kan niet verklaren waarom de beurzen door de podiumkunstenaars intussen wel courant gebruikt worden en door de muzikanten niet. (Voor beeldend kunstenaars waren ze in het verleden al de meest reguliere subsidies). Misschien komen de mogelijkheden van de beurzen sneller ter ore van de podiumkunstenaars omdat zij wat collectiever georganiseerd zijn en de kunstenaars meer

KUNSTENPUNT

samenwerkingen hebben met professionele organisaties die hen ondersteunen in de uitbouw van hun werk en carrière? → Een aandachtspunt voor de communicatie aan muzikanten.

Binnenkort gaan we van drie naar twee indiendata voor de projecten. Welk effect zal dat hebben? Vermoedelijk komt er een hoge druk op de ronde van 15 maart?

Hebben we een Muziekfonds nodig?